

महाराष्ट्र राज्य माध्यामिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ पुणे

सर्व्हे नं ८३२ ए, फायनल प्लॉट नं १७८ व १७९, भांबुर्डा शिवाजीनगर, पुणे ४११००४

फो.नं. ०२०२५७०५०००

फॅक्स नं ०२०२५६६५८०७

परिपत्रक

क्र.रा. म./संशोधन/ विशेष गरजा असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या (दिव्यांग) विषय योजना/
मूल्यमापन योजना/-५-१११-- , दिनांक-२८/०९/२०१८

विषय:-माध्यमिक स्तरावरील इ.९वी व १० वी च्या विशेष गरजा असलेल्या दिव्यांग
विद्यार्थ्यांबाबतच्या विषय योजना व मूल्यमापन योजनेच्या कार्यवाहीबाबत.

संदर्भ:-१ या कार्यालयाचे परिपत्रक क्र. रा.म./संशोधन/ वि.ग.अ.(दिव्यांग) विद्यार्थ्यांच्या विषय
योजना/मूल्यमापन योजना/३२९०, दिनांक २२/०६/२०१८.

२ जा.क्र. मराशैसंप्रप/अवि/इ.१० वी विषयायोजना व मूल्यमापन/२०१८-१९/२७३३/
दिनांक-१४/०६/२०१८ चे पत्र.

या परिपत्रकाद्वारे महाराष्ट्रातील सर्व मान्यता प्राप्त माध्यमिक शाळाप्रमुखांना/मुख्याध्यापकांना
कळविण्यात येते की, इयत्ता ९ वी व १० वी साठी विशेष गरजा असलेल्या दृष्टीबाधित, अध्ययन
अक्षम, कर्णबाधित, बहुविकलांग(स्पास्टिक), ऑटिस्टिस (स्वमग्न) सेरेबल पाल्सी, मतिमंद, गतिमंद, इत्यादि
दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी मंडळाने विषय योजना व मूल्यमापन योजना, अभ्यासक्रम तयार केले आहेत.
याबाबतची माहिती मंडळाने वेळोवेळी परिपत्रकाद्वारे संबधितांस कळविलेली आहे. विशेष गरजा असलेल्या
दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी अनेक सोयीसवलती मंडळाने यापुर्वीच वेळोवेळी उपलब्ध करून देवून त्या
परिपत्रकाद्वारे कळविलेल्या आहेत. त्याप्रमाणे सध्या कार्यवाही सुरू आहे. हे आपणांस विहित आहेच.

मंडळाने इ.९ वी/ १० वी च्या दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या प्रचलित विषय योजनेत कोणतेही बदल
केलेले नाहीत. संदर्भ क्र. २ च्या परिपत्रकाप्रमाणे विषय योजना व मूल्यमापन योजनेप्रमाणे कार्यवाही सुरू
झालेली आहे. सदर परिपत्रक यापुर्वीच सर्व संबधितांना पाठविलेले आहे. विशेष गरजा असलेल्या दिव्यांग
विद्यार्थ्यांसाठी मंडळाने विविधप्रकारच्या सोयी सवलती यापुर्वीच उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत. त्या
प्रचलित प्रमाणेच आहेत. त्यामध्ये कोणताही बदल केलेला नाही.

संदर्भ क्र.२ नुसार इ.१० वी च्या पुर्नरचित अभ्यासक्रमाची अमलबजावणी सन २०१८-१९ पासून
सुरू झालेली आहे. या विषय योजनेमध्ये (नियमित विद्यार्थ्यांसाठी) कार्यशिक्षण या विषयाचा समावेश
केलेला नाही. परंतु दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी कार्यशिक्षण हा विषय शासनादेशाप्रमाणे रद्द केलेला नाही.
कार्यशिक्षण गटातील एकूण नऊ विषय प्रचलित पध्दतीप्रमाणे सुरू आहेत. याबाबत संदर्भ क्र.१ च्या
परिपत्रकामध्ये सविस्तर माहिती दिलेली आहे. तसेच याच परिपत्रकामध्ये इ.१० वी साठी जे नियमित
विद्यार्थी कार्यशिक्षण विषयांत अनुत्तीर्ण झालेले आहेत, त्या विद्यार्थ्यांना नियमाप्रमाणे दोन संधी (जुलै
२०१८/मार्च २०१९) उपलब्ध असणार आहेत असे नमूद केले आहे. तसेच इ.१० वी साठी जे दिव्यांग
विद्यार्थी कार्यशिक्षण विषयांत अनुत्तीर्ण झालेले आहेत त्या विद्यार्थ्यांना नियमाप्रमाणे शेवटच्या दोन
संधी(जुलै २०१८/मार्च २०१९) उपलब्ध असणार आहेत. याची नोंद घ्यावी.

M. S. BOARD OF SECONDARY & HIGHER
SECONDARY EDUCATION, KOLHAPUR.

कृ.मा.प.

D:\Chavhan\Vasant\Divyang Meeting.docx

DATE: 04 OCT 2018

Page 39

4 OCT 2018

INWARD NO. 389

BR. SIGN.

सन २०१८-२०१९ या शैक्षणिक वर्षापासून इ.१० वी च्या कार्यशिक्षण (एकूण नऊ विषयांची) या विषयांची कार्यवाही करण्यात यावी. संदर्भ क्र.१ च्या परिपत्रकामध्ये याबाबत नमूद केलेले आहे. संदर्भ क्र.२ च्या परिपत्रकामध्ये नियमित विद्यार्थी इ.१० वी ची विषय योजना व मुल्यमापन योजना दिलेली आहे. त्याप्रमाणे सध्या कार्यवाही सुरू झालेली आहे. सदर योजना ही दिव्यांग विद्यार्थ्यांनाही लागू आहे. संदर्भ-क्रमांक २ च्या परिपत्रकामध्ये मंडळाने कोणताही बदल केलेला नाही. त्यामध्ये संदर्भ क्र.२ च्या परिपत्रकाप्रमाणे फक्त दिव्यांग विद्यार्थ्यांकरीता व त्यांच्या संस्थाना/शाळांना माहितीस्तव कळविण्यात येत आहे. सोबत दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या प्रकारानुसार विषय योजना/मूल्यमापन योजनेचे तक्ते सोबत जोडले आहेत.

आदेशान्वये,

सचिव,
राज्यमंडळ, पुणे.

प्रति,

विभागीय सचिव,

पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, मुंबई, कोल्हापूर, अमरावती, नाशिक, लातूर, कोकण, विभागीय मंडळे,
पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, मुंबई, कोल्हापूर, अमरावती, नाशिक, लातूर, कोकण,

यांना कळविण्यात येते, उपरोक्त परिपत्रक आपल्या कार्यक्षेत्रील सर्व मान्यता प्राप्त माध्यमिक शाळा/विद्यालय प्रमुखांना त्वरित पाठविण्याची व्यवस्था करावी. आपण केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल या कार्यालयास पाठवावा.

* प्रत माहिती तथा आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी:

१. मा.आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे-०१.
२. मा.अवर सचिव, शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३. मा. शिक्षण संचालक, (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-०१.
४. मा. संचालक, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, बालभारती, पुणे-०४.
५. मा. संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद (विद्याप्राधिकरण), पुणे-३०.
६. विभागीय शिक्षण उपसंचालक, सर्व विभाग,
७. शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), सर्व जिल्हा परिषद.
८. शाखा-परीक्षा-पापुअ-पापुई, ऑनलाईन, ग्रंथालय, मा.अध्यक्षाचे अस्विस, मा. सचिवांचे अस्विस

05	<p>* विज्ञान आणि तंत्रज्ञान लेखी परीक्षा</p> <p>पेपर १ ---- ४० गुण पेपर २---- ४० गुण</p> <p>प्रात्याक्षिक परीक्षा व उपक्रम-- २० गुण प्रयोग -१२ गुण (पेपर १ = ६ गुण + पेपर २ = ६ गुण) नोदंवही -४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण) उपक्रम नोदंणी- ४ गुण (पेपर १ = २ गुण +पेपर २ = २ गुण)</p> <p>किंवा</p> <p>*शरीरशास्त्र, आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र लेखी परीक्षा - प्रात्याक्षिक परीक्षा - वार्षिक काम (जर्नल)-</p>	<p>४० ४० २०</p> <p>} १००</p> <p>१००</p> <p>किंवा</p> <p>६० २० २०</p> <p>} १००</p> <p>१००</p>
06	<p>सामाजिक शास्त्रे</p> <p>१. इतिहास व राज्यशास्त्र ४० + २० = ६० २. भूगोल ४०</p>	<p>४०+२०=६० ४०</p> <p>} १००</p>

* टीप -

- १) इ.१०वी नंतर पुढील अभ्यासक्रमास जावयाचे असल्यास इंग्रजी भाषा विषय घेणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी प्रथमभाषा, द्वितीय भाषा, तृतीय भाषा या शिर्षकाखाली घेतलेली प्रत्येक भाषा, विषय स्वतंत्र असणे आवश्यक आहे. एकच भाषा विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच कार्यशिक्षणाचाही एकच विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच श्रेणी विषयांमध्येही (Grade Subject) तोच विषय पुन्हा घेता येणार नाही.
- २) अमराठी माध्यमाच्या शाळातील विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा विषय न घेण्याची सवलत अनुज्ञेय राहिल.

--- *** ---

(311)

(२) कर्णबधिर (Hearing Impaired) विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

इयत्ता ९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

अ. क्र.	विषयाचे नाव	लेखी + प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन	एकूण गुण
०१	*प्रथम भाषा (प्रथम भाषा/द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा)	१००	१००
०२	* द्वितीय भाषा (संपूर्ण) किंवा (संयुक्त) (द्वितीय/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एकभाषा) किंवा * कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०३	* तृतीय भाषा (द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा) किंवा *कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०४	गणित, (बीजगणित, भूमिती) अंतिम लेखी परीक्षा गणित भाग १ (बीजगणित) --- ४० गुण गणित भाग २ (भूमिती) --- ४० गुण अंतर्गत मूल्यमापन गणित भाग १ प्रात्याक्षिक --- ५ गुण गणित भाग २ प्रात्याक्षिक --- ५ गुण गणित भाग १ ची चाचणी परीक्षा --- ५ गुण गणित भाग २ ची चाचणी परीक्षा --- ५ गुण एकूण = १०० गुण	४०+४०+२० =१०० } २० गुण	१००

	एकूण = १००गुण		
	किंवा * विशेष गरजा असलेल्या मुलांसाठीचे अंकगणित (इ. ७ वी चे) आणि * कार्यशिक्षण विषयांपैकी कोणताही एक विषय (भाषेऐवजी घेण्यात आलेल्या कार्यशिक्षणाच्या विषयांव्यतिरिक्त) लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण (कार्यशिक्षण विषयाचे १०० गुणाचे रूपांतर ५० गुणांमध्ये करण्यात येईल.)	५० आणि ५० } १००	१००
०५	* विज्ञान आणि तंत्रज्ञान लेखी परीक्षा पेपर १ --- ४० गुण पेपर २---- ४० गुण प्रात्याक्षिक परीक्षा व उपक्रम-- २० गुण प्रयोग -१२ गुण (पेपर १ = ६ गुण + पेपर २ = ६ गुण) नोदंडवही -४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण) उपक्रम नोदंडणी- ४ गुण (पेपर १ = २ गुण +पेपर २ = २ गुण) किंवा *शरीरशास्त्र,आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र	४० ४० २० } १००	१००
	लेखी परीक्षा - प्रात्याक्षिक परीक्षा - वार्षिक काम (जर्नल)-	किंवा ६० २० २० } १००	१००
०६	सामाजिक शास्त्रे १.इतिहास व राज्यशास्त्र ४० + २० = ६० २.भूगोल ४०	४०+२०=६० ४०	१००

* टीप -

- १) इ.१०वी नंतर पुढील अभ्यासक्रमास जावयाचे असल्यास इंग्रजी भाषा विषय घेणे आवश्यक आहे.विद्यार्थ्यांनी प्रथमभाषा,द्वितीय भाषा,तृतीय भाषा या शिर्षकाखाली घेतलेली प्रत्येक भाषा, विषय स्वतंत्र असणे आवश्यक आहे. एकच भाषा विषय २ वेळा घेता येणार नाही.तसेच कार्यशिक्षणाचाही एकच विषय २ वेळा घेता येणार नाही.
- २) अमराठी माध्यमाच्या शाळातील विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा विषय न घेण्याची सवलत अनुज्ञेय राहिल.

--- *** ---

(३) बहुविकलांग (Spastic) विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

इयत्ता ९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

अ. क्र.	विषयाचे नाव	लेखी + प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन	एकूण गुण
०१	*प्रथम भाषा (प्रथम भाषा/द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा)	१००	१००
०२	* द्वितीय भाषा (संपूर्ण) किंवा (संयुक्त) (द्वितीय/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एकभाषा) किंवा * कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०३	* तृतीय भाषा (द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा) किंवा *कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०४	गणित, (बीजगणित, भूमिती) अंतिम लेखी परीक्षा गणित भाग १(बीजगणित) -- ४० गुण गणित भाग २(भूमिती) -- ४० गुण अंतर्गत मुल्यमापन गणित भाग १ प्रात्याक्षिक -- ५ गुण गणित भाग २ प्रात्याक्षिक -- ५ गुण गणित भाग १ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण गणित भाग २ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण एकूण = १००गुण	४०+४०+२० =१०० २० गुण	१००

	<p>किंवा</p> <p>* विशेष गरजा असलेल्या मुलांसाठीचे अंकगणित (इ. ७ वी चे)</p> <p>आणि</p> <p>* कार्यशिक्षण विषयांपैकी कोणताही एक विषय (भाषेऐवजी घेण्यात आलेल्या कार्यशिक्षणाच्या विषयांव्यतिरिक्त) लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण (कार्यशिक्षण विषयाचे १०० गुणाचे रूपांतर ५० गुणांमध्ये करण्यात येईल.)</p>	<p>५० } आणि } १०० ५० }</p>	१००
०५	<p>* विज्ञान आणि तंत्रज्ञान लेखी परीक्षा</p> <p>पेपर १ --- ४० गुण पेपर २---- ४० गुण प्रात्याक्षिक परीक्षा व उपक्रम-- २० गुण प्रयोग -१२ गुण (पेपर १ = ६ गुण + पेपर २ = ६ गुण) नोदंवी -४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण) उपक्रम नोदंवी- ४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण)</p> <p>किंवा</p> <p>*शरीरशास्त्र, आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र</p> <p>लेखी परीक्षा - प्रात्याक्षिक परीक्षा - वार्षिक काम (जर्नल)-</p>	<p>४० } ४० } १०० २० }</p> <p>किंवा</p> <p>६० } २० } १०० २० }</p>	१००
०६	<p>सामाजिक शास्त्रे</p> <p>१. इतिहास व राज्यशास्त्र ४० + २० = ६० } २. भूगोल ४० }</p>	<p>४० + २० = ६० ४०</p>	१००

* टीप -

- १) इ. १०वी नंतर पुढील अभ्यासक्रमास जावयाचे असल्यास इंग्रजी भाषा विषय घेणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी प्रथमभाषा, द्वितीय भाषा, तृतीय भाषा या शिर्षकाखाली घेतलेली प्रत्येक भाषा, विषय स्वतंत्र असणे आवश्यक आहे. एकच भाषा विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच कार्यशिक्षणाचाही एकच विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच श्रेणी विषयांमध्येही (Grade Subject) तोच विषय पुन्हा घेता येणार नाही.
- २) अमराठी माध्यमाच्या शाळातील विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा विषय न घेण्याची सवलत अनुज्ञेय राहिल.

--- *** ---

(४) अध्ययन अक्षम (Learning Disabled) विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

इयत्ता ९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

अ. क्र.	विषयाचे नाव	लेखी + प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन	एकूण गुण
०१	*प्रथम भाषा (प्रथम भाषा/द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा)	१००	१००
०२	* द्वितीय भाषा (संपूर्ण) किंवा (संयुक्त) (द्वितीय/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एकभाषा) किंवा * कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० (५०+५०=१००) किंवा १००	१००
०३	* तृतीय भाषा (द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा) किंवा *कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०४	गणित, (बीजगणित, भूमिती) अंतिम लेखी परीक्षा गणित भाग १ (बीजगणित) -- ४० गुण गणित भाग २ (भूमिती) -- ४० गुण अंतर्गत मूल्यमापन गणित भाग १ प्रात्याक्षिक -- ५ गुण गणित भाग २ प्रात्याक्षिक -- ५ गुण गणित भाग १ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण गणित भाग २ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण एकूण = १०० गुण	४०+४०+२० =१०० २० गुण	१००

	<p>किंवा</p> <p>* विशेष गरजा असलेल्या मुलांसाठीचे अंकगणित (इ. ७ वी चे)</p> <p>आणि</p> <p>* कार्यशिक्षण विषयांपैकी कोणताही एक विषय (भाषेऐवजी घेण्यात आलेल्या कार्यशिक्षणाच्या विषयांव्यतिरिक्त) लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण (कार्यशिक्षण विषयाचे १०० गुणाचे रूपांतर ५० गुणांमध्ये करण्यात येईल.)</p>	<p>५० } आणि } १०० ५० }</p>	१००
०५	<p>* विज्ञान आणि तंत्रज्ञान लेखी परीक्षा</p> <p>पेपर १ ---- ४० गुण पेपर २----- ४० गुण</p> <p>प्रात्याक्षिक परीक्षा व उपक्रम-- २० गुण प्रयोग -१२ गुण (पेपर १ = ६ गुण + पेपर २ = ६ गुण) नोदंवही -४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण) उपक्रम नोदंणी- ४ गुण (पेपर १ = २ गुण +पेपर २ = २ गुण)</p> <p>किंवा</p> <p>*शरीरशास्त्र,आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र</p> <p>लेखी परीक्षा - प्रात्याक्षिक परीक्षा - वार्षिक काम (जर्नल)-</p>	<p>४० } ४० } १०० २० }</p> <p>किंवा</p> <p>६० } २० } १०० २० }</p>	१००
०६	<p>सामाजिक शास्त्रे</p> <p>१.इतिहास व राज्यशास्त्र ४० + २० = ६० } २.भूगोल ४० }</p>	<p>४०+२०=६० ४०</p>	१००

* टीप -

१) इ.१०वी नंतर पुढील अभ्यासक्रमास जावयाचे असल्यास इंग्रजी भाषा विषय घेणे आवश्यक आहे.विद्यार्थ्यांनी प्रथमभाषा,द्वितीय भाषा,तृतीय भाषा या शिर्षकाखाली घेतलेली प्रत्येक भाषा, विषय स्वतंत्र असणे आवश्यक आहे..एकच भाषा विषय २ वेळा घेता येणार नाही.तसेच कार्यशिक्षणाचाही एकच विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच श्रेणी विषयांमध्येही (Grade Subject) तोच विषय पुन्हा घेता येणार नाही.

२) अमराठी माध्यमाच्या शाळातील विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा विषय न घेण्याची सवलत अनुज्ञेय राहिल.

--- *** ---

(५) ऑटिस्टिक (स्वमग्न) विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना
इयत्ता ९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

अ. क्र.	विषयाचे नाव	लेखी + प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन	एकूण गुण
०१	*प्रथम भाषा	१००	१००
०२	* द्वितीय भाषा (संपूर्ण अभ्यासक्रम) किंवा *संयुक्त भाषा	१०० (५०+५०=१००)	१००
०३	* तृतीय भाषा	१००	१००
०४	गणित, (बीजगणित, भूमिती) अंतिम लेखी परीक्षा गणित भाग १ (बीजगणित) -- ४० गुण गणित भाग २ (भूमिती) -- ४० गुण अंतर्गत मूल्यमापन गणित भाग १ प्रात्याक्षिक -- ५ गुण गणित भाग २ प्रात्याक्षिक -- ५ गुण गणित भाग १ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण गणित भाग २ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण एकूण = १०० गुण किंवा * विशेष गरजा असलेल्या मुलांसाठीचे अंकगणित (इ. ७ वी चे) आणि * कार्यशिक्षण विषयांपैकी कोणताही एक विषय (भाषेऐवजी घेण्यात आलेल्या कार्यशिक्षणाच्या विषयांव्यतिरिक्त) लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण (कार्यशिक्षण विषयाचे १०० गुणाचे रूपांतर ५० गुणांमध्ये करण्यात येईल.)	४०+४०+२० = १०० 20 गुण ५० आणि ५० } १००	१०० १००

05	* विज्ञान आणि तंत्रज्ञान लेखी परीक्षा पेपर १ --- ४० गुण पेपर २---- ४० गुण प्रात्याक्षिक परीक्षा व उपक्रम-- २० गुण प्रयोग -१२ गुण (पेपर १ = ६ गुण + पेपर २ = ६ गुण) नोदंबही -४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण) उपक्रम नोदंबी- ४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण) किंवा *शरीरशास्त्र, आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र	४० ४० २० ६० २० २०	१०० १००
06	सामाजिक शास्त्रे १. इतिहास व राज्यशास्त्र ४० + २० = ६० २. भूगोल ४०	४० + २० = ६० ४०	१००

* टीप -

- १) इ.१०वी नंतर पुढील अभ्यासक्रमास जावयाचे असल्यास इंग्रजी भाषा विषय घेणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी प्रथमभाषा, द्वितीय भाषा, तृतीय भाषा या शिर्षकाखाली घेतलेला प्रत्येक भाषा, विषय स्वतंत्र असणे आवश्यक आहे. एकच भाषा विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच कार्यशिक्षणाचाही एकच विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच श्रेणी विषयांमध्येही (Grade Subject) तोच विषय पुन्हा घेता येणार नाही.
- २) अमराठी माध्यमाच्या शाळातील विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा विषय न घेण्याची सवलत अनुज्ञेय राहिल.

--- *** ---

(319)

(६) अस्थिविकलांग (Physical Handicap) विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

इयत्ता ९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

अ. क्र.	विषयाचे नाव	लेखी + प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन	एकूण गुण
०१	*प्रथम भाषा	१००	१००
०२	* द्वितीय भाषा - संपूर्ण किंवा संयुक्त द्वितीय भाषा किंवा तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एकभाषा किंवा * कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० (५०+५०=१००) किंवा १००	१००
०३	* तृतीय भाषा - द्वितीय भाषा किंवा तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा किंवा *कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०४	गणित, (बीजगणित, भूमिती) अंतिम लेखी परीक्षा गणित भाग १ (बीजगणित) -- ४० गुण गणित भाग २ (भूमिती) -- ४० गुण अंतर्गत मूल्यमापन गणित भाग १ प्रात्याक्षिक -- ५ गुण गणित भाग २ प्रात्याक्षिक -- ५ गुण गणित भाग १ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण गणित भाग २ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण एकूण = १०० गुण	४०+४०+२० =१०० २० गुण	१००

	<p style="text-align: center;">किंवा</p> <p>* विशेष गरजा असलेल्या मुलांसाठीचे अंकगणित (इ. ७ वी चे)</p> <p style="text-align: center;">आणि</p> <p>* कार्यशिक्षण विषयांचेकी कोणताही एक विषय (भाषेऐवजी घेण्यात आलेल्या कार्यशिक्षणाच्या विषयांव्यतिरिक्त) लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण (कार्यशिक्षण विषयाचे १०० गुणाचे रूपांतर ५० गुणांमध्ये करण्यात येईल.)</p>	<p>५० आणि ५०</p>	<p>१००</p>	<p>१००</p>
०५	<p>* विज्ञान आणि तंत्रज्ञान लेखी परीक्षा पेपर १ --- ४० गुण पेपर २---- ४० गुण प्रात्याक्षिक परीक्षा व उपक्रम--- २० गुण प्रयोग -१२ गुण (पेपर १ = ६ गुण + पेपर २ = ६ गुण) नोदंवीही -४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण) उपक्रम नोदंणी- ४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण)</p> <p style="text-align: center;">किंवा</p> <p>*शरीरशास्त्र, आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र</p> <p style="text-align: right;">लेखी परीक्षा - प्रात्याक्षिक परीक्षा - वार्षिक काम (जर्नल)-</p>	<p>४० ४० २०</p>	<p>१००</p>	<p>१००</p>
	<p style="text-align: center;">किंवा</p> <p>*शरीरशास्त्र, आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र</p> <p style="text-align: right;">लेखी परीक्षा - प्रात्याक्षिक परीक्षा - वार्षिक काम (जर्नल)-</p>	<p>६० २० २०</p>	<p>१००</p>	<p>१००</p>
०६	<p>सामाजिक शास्त्रे १. इतिहास व राज्यशास्त्र २. भूगोल</p> <p style="text-align: right;">४० + २० = ६० ४०</p>	<p>४० + २० = ६० ४०</p>	<p>१००</p>	<p>१००</p>

* टीप -

- १) इ. १०वी नंतर पुढील अभ्यासक्रमास जाण्याचे असल्यास इंग्रजी भाषा विषय घेणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी प्रथमभाषा, द्वितीय भाषा, तृतीय भाषा या शिर्षकाखाली घेतलेला प्रत्येक भाषा, विषय स्वतंत्र असणे आवश्यक आहे. एकच भाषा विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच कार्यशिक्षणाचाही एकच विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच श्रेणी विषयांमध्येही (Grade Subject) तोच विषय पुन्हा घेता येणार नाही.
- २) अमराठी माध्यमाच्या शाळातील विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा विषय न घेण्याची सवलत अनुज्ञेय राहिल.

--- *** ---

(७) सेरेब्रल पाल्सी (Cerebral Palsy) विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना
इयत्ता ९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

अ. क्र.	विषयाचे नाव	लेखी + प्रात्याक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन	एकूण गुण
०१	*प्रथम भाषा	१००	१००
०२	* द्वितीय भाषा - (द्वितीय/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एकभाषा) किंवा * कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०३	* तृतीय भाषा - (द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा) किंवा *कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०४	गणित, (बीजगणित, भूमिती) अंतिम लेखी परीक्षा गणित भाग १ (बीजगणित) --- ४० गुण गणित भाग २ (भूमिती) --- ४० गुण अंतर्गत मूल्यमापन गणित भाग १ प्रात्याक्षिक --- ५ गुण गणित भाग २ प्रात्याक्षिक --- ५ गुण गणित भाग १ ची चाचणी परीक्षा --- ५ गुण गणित भाग २ ची चाचणी परीक्षा --- ५ गुण एकूण = १०० गुण	४०+४०+२० =१०० २० गुण	१००

	<p>किंवा</p> <p>* विशेष गरजा असलेल्या मुलांसाठीचे अंकगणित (इ. ७ वी चे)</p> <p>आणि</p> <p>* कार्यशिक्षण विषयांपैकी कोणताही एक विषय (भाषेऐवजी घेण्यात आलेल्या कार्यशिक्षणाच्या विषयांव्यतिरिक्त) लेखी + वार्षिक काम + प्रात्याक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण (कार्यशिक्षण विषयाचे १०० गुणाचे रूपांतर ५० गुणांमध्ये करण्यात येईल.)</p>	<p>५० } आणि } १०० ५० }</p>	१००
०५	<p>* विज्ञान आणि तंत्रज्ञान लेखी परीक्षा</p> <p>पेपर १ ---- ४० गुण पेपर २----- ४० गुण प्रात्याक्षिक परीक्षा व उपक्रम-- २० गुण प्रयोग -१२ गुण (पेपर १ = ६ गुण + पेपर २ = ६ गुण) नोदंडही -४ गुण (पेपर १ = २ गुण + पेपर २ = २ गुण) उपक्रम नोदंडणी- ४ गुण (पेपर १ = २ गुण. +पेपर २ = २ गुण)</p> <p>किंवा</p> <p>*शरीरशास्त्र,आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र</p> <p>लेखी परीक्षा - प्रात्याक्षिक परीक्षा - वार्षिक काम (जर्नल)-</p>	<p>४० } ४० } १०० २० }</p> <p>किंवा ६० } २० } १०० २० }</p>	१००
०६	<p>सामाजिक शास्त्रे</p> <p>१.इतिहास व राज्यशास्त्र ४० + २० = ६० २.भूगोल ४०</p>	<p>४० + २० = ६० ४०</p>	१००

* टीप -

- इ.१०वी नंतर पुढील अभ्यासक्रमास जावयाचे असल्यास इंग्रजी भाषा विषय घेणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी प्रथमभाषा, द्वितीय भाषा, तृतीय भाषा या शिर्षकाखाली घेतलेली प्रत्येक भाषा, विषय स्वतंत्र असणे आवश्यक आहे.. एकच भाषा विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच कार्यशिक्षणाचाही एकच विषय २ वेळा घेता येणार नाही. तसेच श्रेणी विषयांमध्येही (Grade Subject) तोच विषय पुन्हा घेता येणार नाही.
- अमराठी माध्यमाच्या शाळातील विद्यार्थ्यांना मराठी भाषा विषय न घेण्याची सवलत अनुज्ञेय राहिल.

--- *** ---

313

(८) गतिमंद/मतिमंद (Mentally Retired) विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना
इयत्ता ९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

अ. क्र.	विषयाचे नाव	लेखी + प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन	एकूण गुण
०१	*प्रथम भाषा	१००	१००
०२	* द्वितीय भाषा -संपूर्ण किंवा संयुक्त (द्वितीय/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एकभाषा) किंवा * कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्यक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०३	* तृतीय भाषा - (द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा) किंवा *कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्यक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०४	गणित, (बीजगणित, भूमिती) अंतिम लेखी परीक्षा गणित भाग १ (बीजगणित) -- ४० गुण गणित भाग २ (भूमिती) -- ४० गुण अंतर्गत मूल्यमापन गणित भाग १ प्रात्यक्षिक -- ५ गुण गणित भाग २ प्रात्यक्षिक -- ५ गुण गणित भाग १ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण गणित भाग २ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण एकूण = १०० गुण	४०+४०+२० =१०० 20 गुण	१००

313

(८) गतिमंद/मतिमंद (Mentaly Retired) विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना
इयत्ता ९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा योजना

अ. क्र.	विषयाचे नाव	लेखी + प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन	एकूण गुण
०१	*प्रथम भाषा	१००	१००
०२	* द्वितीय भाषा -संपूर्ण किंवा संयुक्त (द्वितीय/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एकभाषा) किंवा * कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्यक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०३	* तृतीय भाषा - (द्वितीय भाषा/तृतीय भाषा या शिर्षकाखालील कोणतीही एक भाषा) किंवा *कार्यशिक्षण विषयांतर्गत येणाऱ्या विषयांपैकी कोणताही एक विषय लेखी + वार्षिक काम + प्रात्यक्षिक २५ + २५ + ५० = १०० गुण	१०० किंवा १००	१००
०४	गणित, (बीजगणित, भूमिती) अंतिम लेखी परीक्षा गणित भाग १(बीजगणित) -- ४० गुण गणित भाग २(भुमिती) -- ४० गुण अंतर्गत मूल्यमापन गणित भाग १ प्रात्यक्षिक -- ५ गुण गणित भाग २ प्रात्यक्षिक -- ५ गुण गणित भाग १ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण गणित भाग २ ची चाचणी परीक्षा -- ५ गुण एकूण = १००गुण	४०+४०+२० =१०० 20 गुण	१००